

zadet je, da si Ljubljana v tem času lahko kosa z narsikatorjem mostom, ki ima na razpolago mnogo več sredstev za vzdrževanje in napravo nasadov. Posebno krasni so nasadi pod Tivolijem in pa oni na »Slovenskem trgu« pred justično palačo, kjer vse plava v rdečem rožnatem morju. Tuji, ki prihajajo v Ljubljano, vedo ceniti te lepe nasade mnogo bolj kakor mi, ki komaj vemo, da jih imamo.

Zaklalo se je v mestni klavnici od 5. do 12. junija 72 volov, 2 bivala, 11krav, 7 bikov, 140 prašičev, 216 telet, 33 koštronov in 51 kozličev. Zaljane živine se je upeljalo: 5 telet, 9 kozličev in 111 kg mesa.

Dva vojaška ubegla kazneca prijetja. Pred kratkim smo poročali, da sta iz tukajnega garnizijskega zapora pobegnila mornar Gapo in pešec Radet. Vzela sta smer proti Trstu. V Lukovici sta se vtihotapila v neko gostilno in ukradla tesarju Ivanu Remškarju suknjič, v katerem je imel 12 krov denarja, delavcu Jožefu Kerecniku pa suknjič. Ukradene suknjiče sta takoj oblekla in šla proti Logatecu. Na poti ju je pa ustavilo orožništvo in pripeljalo zopet nazaj v garnizijske zapore.

Nepoholjšljiv sin. Pred kratkim je bil 19letni posestnik sin Anton Sremak iz Illice obsojen zaradi teške-telesne poškodbe na več mesec zapora. Ko je prišel od obravnavne domu, je grozil svojim staršem, da jih bude postreli, posestvo pa zagal. Ker se ga prebivalstvo na Barju splošno boji, ga je včeraj policija prijela in zaradi nevarne grožnje odala v zapore deželnega sodišča.

Pozor! Občinstvo, ki namerava jutri žgati v mestnem okrožju kresove, se tem potom opozarja, da si mora v to vrhko, kakor že običajno, preskrbeti pri mestnemu magistratu tozadnevnega dovoljenja.

Konji splašili so se včeraj na poti za deželno bolnico hlapcu Matiji Furjanu, kateri je padel na tla tako nesrečno, da je nezavesten obležal. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Mrva je začela goret danes popoldne, ko so jo sušili na travniku za predmico. Ogenj so delaveci pogasili sami. Mrva se je baje vnela od isker, ki so prisile iz dimnika.

Kolo ukradeno je bilo dne 18. t. m. iz veže št. 1 v Sodniški ulici trgovcu Francu Casicu. Kolo je bilo tvrdke »Jax«, črno pleskano in vredno 100 K.

Izgubljeno. Neka gospodična je izgubila srebrno ovratno verižico. Natakarica Amalija Tomčeva je izgubila denarnico, v kateri je imela 30 K denarja. Paznik Alojzij Butar je izgubil črno denarnico, v kateri je imel 143 K denarja. Ivan Andlovec je izgubil denarnico, v kateri je imel 13 K denarja.

»Slovenske Filharmonije« oddelek koncertira jutri od pol 4. do pol 7. popoldne, in ves orkester od pol 8. do pol 11. v hotelu »Tivoli«. Vstop prost.

Narodna obramba.

Veselica novoustanovljene Ciril-Metodove podružnice v Štepanji vasi je krasno uspela. Udeležba je bila sijajna. Razven mnogih domačinov nas je posetilo častno število Ljubljancov, med njimi zastopniki glavnih družb. Mnogoštevilno so se udeležili veselice tudi sosedje iz Most, Sela in Vodmata. Na veseličnem prostoru je vladalo kimalo po 3. popoldne veselo življenje in vrvenje. Mnogo občudovanja in smeha je vzbudil zverinjak z Zlatorogom in muzeju s turškimi glavami in handzari. Na plesiju je bilo do ranega jutra zelo zivahno. Cisti dobiček znaša, za naše razmere naravnost presestljivo vsoto — 304 K. To je gojovo tako lep začetek in najboljše placičilo delavnemu odboru za njegov trud. Le tako junaško naprej! Živela Štepanjska Ciril - Metodarija! — Naša podružnica mora biti vzgled drugim, od katerih spe mnoge nevzdramno spanje. Vsem, ki so pripomogli do tako lepega uspeha, najprišrejša hvala! Hvala tudi slavnemu mestnemu magistratu ljubljanskemu in Ciril - Metodovi podružnici v Mostah, ki sta bila tako prijazna, da sta nam posodila nekaj zastav za veselico.

Nabiralnik Ciril - Metodove družbe je poskušal ukrasti na veselicu v Štepanji vasi Franc Prepeluh. Ze je hotel oditi z veseličnega prostora z nabiralnikom pod suknjo, kar zapazi tatvino eden izmed odbornikov in mu odvzame nabiralnik. — Družba naj pri svojih prireditvah pazijo na tega lopova, ki pride samo zato na veselico, da kaj ukrade.

Vedno vs.

XIV. Težko veliko slavoslo in občen

Jubilejno slavoslo Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v nedeljo, 3. julija 1910 ob 10. dop. v Ljubljani, v veliki dvorani »Jazzinga dom«.

SPORED.

1. Nagovor prvomestnika.
2. Tajnikovo poročilo.
3. Blagajnikovo poročilo.
4. Poročilo nadzorništva.
5. Volitev članov v družbeno vodstvo.¹⁾
6. Volitev nadzorništva (5 članov).²⁾
7. Volitev razsodništva (5 članov).³⁾
8. Slučajnosti.

Vodstvo »Družbe sv. Cirila in Metoda«

v Ljubljani, dne 28. maja 1910.

¹⁾ Iz vodstva izstopijo letos gg.: Andrej Senekovič, dr. Ivan Merhar, Fr. Pahernik, dr. Gregor Žerjav. Umrl je dr. Karel Bleiweis vitez Trstenški, odpovedal pa se je radi premestitev g. prof. Fr. Vajda. Voliti je torej šest odbornikov, štiri za dobo treh let, dva za dobo dveh let.

V odboru ostanejo še gg.: Fr. Črnagoj, dr. Ernest Dereani, Gregor Einspiller, Aleksander Hudovernik, Luka Svetec, Ivan Vrhovnik.

²⁾ V nadzorništvu so bili gg.: dr. Fr. Ilešič, dr. Ferdo Müller, Matija Prosek, dr. Vladimir Ravnihar, Miloš Stibler.

³⁾ V razsodništvu so bili gg.: dr. Vinko Hudelist, Jakob Kogej, Karel Šavnik, dr. Fr. Tekavčič, dr. Karel Triller.

* * *

Dostavek: Dne 1. in 2. julija se priredi obrambni tečaj, h kateremu je dostop dovoljen samo proti osebnu povabito.

V soboto, dne 2. julija ob osmilj zvečer bo prijateljski sestanek na vrtu »Narodnega doma«.

V nedeljo, dne 3. julija popoldne ob treh je pričetek velike ljudske slavnosti v Tivoli, katero prirede v korist družbi sv. Cirila in Metoda narodne dame iz vseh slovenskih pokrajin.

Društvena naznanila.

Gospod Adolf Hauptmann, tovarnar v Ljubljani je daroval za stavbeni sklad »Ljubljanskega Sokola« 20 K, ker se ni mogel udeležiti kresne veselice. Živel! Naj bi našel mnogo posnemovalev!

Akad. fer. društvo »Prosveta« je daroval »Narodni potnik« lepo zbirko 57 knjig, za kar mu izreka društvo svojo najtoplejšo zahvalo.

Kolesarska poljeva dirka se vrši v nedeljo, dne 26. t. m. povođom »Taborja« narodnega delavstva in I. državne gimnazije do restavracije pri »Novem svetu«! Poljeva dirka bo za Ljubljano nekaj novega, poleg tega pa zelo zabavna! Vabimo torej ljubljansko občinstvo, da si ogleda dirko in po dirki udeleži »Taborja« pri »Novem svetu«, kjer se tudi dirkačem razdele dirila. Za »Tabor« se pa vse giblje. Vsi odseki se trudijo, da bode »Tabor« res nekaj izrednega; zato pričakujemo od slav. občinstva, da se ga v mnogobrojnem številu udeleži.

Pevski zbor slov. trg. društva »Merkur« poleti, kakor smo že poročali, v soboto dne 25. t. m. v Idrijo ter priredi še isti dan zvečer pevski koncert, drugi dan, in nedeljo pa si ob 9. ogleda ondotni svetovnoznan rušnik, popoldne ob 2. je na vrtu pri »Črnom orlu« stanovski trgovski sestanek. Odhod v soboto 25. t. m. ob 12:58. Dotičniki, katerim ni mogoče izleti se udeležiti v soboto, odhajajo lahko tudi drugi dan, v nedeljo zjutraj, vendar jih prosimo, da nam to nemudoma sporoč, da jim eventualno preskrbimo vozove v Logatcu.

Razmere poštnih ekspedientov. Nek poštni ekspedient nam piše: Dež. skupina e. kr. poštarjev in poštih odpravnikov za Kranjsko in Primorsko je zborovalno dne 12. t. m. Ker se niso mogli vse člani udeležiti tega zborovanja, tedaj smo iz »Slov. Naroda« posneli tozadne skele. G. Ulepč je rekel, da so poštarji vendar dosegli lepe uspehe. Poštarji 2. razreda pridejo v XI., poštarji 1. razreda v X., nadpoštarji pa v IX. činovni razred drž. uradnikov. Govorilo se je torej samo o poštarih, o poštih ekspedientih pa ničesar. Čeprav tudi ti podpirajo društvo in redno plačujejo svoje društvene prispevke. Lansko leto se je ekspedientom obojega spola zboljšala plača za celih štirideset kron, kar je naravnost sramotno. Tudi ekspedienti bi radi prišli v 1. osmora 2. razred, kar je pa nemogoče, ker smo nastav-

ili na zavetni postoli. In vendar imamo vse možne tečaje in potrebe. Kot poštni uradniki moramo biti boljši običajni. Koliko moramo imati pri vladajoči večki draginji za hramo, stanovanje itd. Moj namejni delati raspora med poštarji in ekspedienti. Toda tudi mi se ne damo samo molsti. Ce nas drugi nočajo podpirati, pomagali si bomo sami. Ustanovili si bodo ekspedienti obojega spola svoje lastno društvo, ki bo delovalo z vsemi možnimi za težnje svojih članov.

Prešnja. Za tamburaško društvo, snujoče se na narodni meji, izčemo v spolopnivem orkestra na siednjih godal: 1 brač I, 1 brač II, 1 bugarijo I, 1 bugarijo II in berde eventuelno tudi bisernico in brač III. Cenjeni rodoljubi, ki bi utegnili bodisi brezplačno, bodisi proti odškodnini prepustiti svoja godala, naj se izvolijo obrniti z dopisi in zahtevi na akad. fer. društvo »Prosveta«, Ljubljana. Mestni dom.

Razpad »katoliškega« društva. A kajalševi v Krombergu obstoječe klerikalno izobraževalno društvo je razpadlo, ker je zmanjkalo — članov.

V Renčah pri Gorici prirede na predna pevska društva iz Renč, Buvkovice in Gradišča dne 29. junija javno tombolo z denarnimi dobitki v korist ljudske knjižnice.

I zlet Primorske Sokolske župe.

Dan 19. junija 1910 ostare zapisan z zlatimi črkami v zgodovini Slovenskega narodnega domu na Goriskem in še posebej v Gorici. Ta dan je korakalo skozi mestno po najlepši dolgi ulici Corso Giuseppe Verdi 800 Sokolov v kroju: ponosno, aklamiranih ves čas od mnogobrojnega slovenskega občinstva. Italijanov ni bilo videti nikjer, kakor da so se v zemljo udri, ali zaustili Gorico. Imozanten je bil ta sprevod, kaj takega še ni videla Gorica. Solze so igrale v očeh gledalcev in zunanjini Sokoli so se divili ter bili očaranji ob takih aklamacijah sredi Gorice. Iz oken Trgovskega doma in še nekaterih drugih hiš na Corso so sipale gospodične in gospodje cvetje na mimo korakajoče Sokole. Ti mestnega vrta posebno pa jih je pozdravljajo slovensko občinstvo z živahnimi »Živjo« in »Na zdar!« klici. Sprevod se je izvršil popoldne ob 3. ob ugodnem vremenu. V sprevodu se je videlo tudi starost Slovenske Sokolske Zveze dr. Ivana Oražna, tajnika Kajzelja, poslane dr. Rybarja, dr. Gregorina, Engelberta Gangla, zastopana je bila Gorenjska župa, Idrijska, ki je vzbujala občino pozornost s svojo standardo in sabljami, došli so zastopniki tudi iz Operati, trižški Sokoli, Stajersko S. Z. je zastopal brat Jager, Ljubljansko S. Z. L. brat Zorec, Goriška sokolska društva so korakala v 19 zborih. — Št. Peter, kjer se je vršila telovadba in veselica na obsežnem prostoru, je bil ves v zastavah in slavolok so načravili. Mogočnih sokolskih čet in drugih na tisoč prihajajočega občinstva sicer ni pozdravil klerikalni župan, ali opravil je to odbornik na prednega bralnega društva »Prešeren«. Telovadba je uspela v celoti prav dobro. Nastopilo je okoli 100 telovadk, moškega naračaja okoli 150. Viharno je bil odobravan na stop enih in drugih. Telovadci, okoli 250. so izvajali težke proste vaje, potem je sledila orodna telovadba. Te vrste so pokazale popolno sokolsko žolo. Telovadba je trajala kaki 2 uri. Zjutraj v nedeljo je bila tekma. V začetniškem oddelku je bila tekmovalcev 42, v nižjem pa 23. Izid tekme je slediti: Vrste v začetniškem oddelku: Gorica 277 točk, to je 92,33%; Miren 268 točk, to je 89,33%; Trst 256 točk, to je 85,50%; Vrdela 256 točk, to je 85,33%; Ajdovščina 225 točk, to je 75%. Vrste v nižjem oddelku: Postojno, dne 19. julija bodo v Trstu, odkoder se odpeljejo na parniku v Benetke. Dne 23. julija se pripeljejo na Bled, odkoder se počne zavetje. Za ta dijaški izlet prevzame vodstvo in aranžma novoustanovljeni »Češko-slovenski klub« v Ljubljani.

Akad. teh. društvo »Triglav« v Gradeu. IV. redni občni zbor akad. teh. društva »Triglav« v Gradeu se vrši dne 25. ročnika 1910 ob 8. zvečer v prostorih društva Schönausse 17. I.

Slov. akad. društvo »Slovenija« na Dunaju priredi v soboto, dne 25. t. m. ob 8. zvečer programatični večer spojen s četrtoletniškim večerom.

Lokal: I. Restaurant Leithner, Mathalon, Auerspergstr. 6. Somišljeni in slovenski gostje dobodošči!

Slov. akad. društvo »Ilirija« v Pragi. III. redni občni zbor slov. akad. društva »Ilirija« v Pragi se vrši dne 28. ročnika 1910 ob 8. zvečer v prostorih društva Melounova ulica 4. I.

Pevsko društvo »Miloholic« v Taboru na Češkem proslavi pod pokroviteljstvom mestne občine Tabora v dne 25. 26. in 27. t. m. svojo 50. letnico, katere se udeleži plevko društvo »Sloves« in Ljubljane in podari ob tej priliki »Miloholic« srebrn vrne, kateri je razstavljen v izloži-

slofarij g. L. Černota v Wolfovi ulici.

Slovenski jug.

Bosanski proračun. Vlada je predložila bosanskemu saboru proračun, ki izkazuje 74,297.712 kron izdatkov in 74,322.409 kron dohodkov, torej 24.797 kron prebitka. Potreščine so te-le: skupno ministarstvo 737.330 K, osrednja uprava deželne vlade 590.094 K, sabor 300.000 K, notranja uprava 24,486.440 K, finančna uprava 27,240.608 K, pravosodna uprava 4,411.493 K in za javne zgradbe 16,513.747 K. Iz tega izkaza ni razvidno, koliko znaša proračun za šolstvo. In vendar bi bilo zanimivo izvedeti, koliko potrosi bosanska vlada za šolstvo, ko je vendar znano, da je šolstvo še na Turškem bolje razvito kakor v Bosni.

Radi zapostavljenja Hrvatov ob času bivanja cesarjevega v Bosni so hrvatski poslanci v bosanskem saboru stavili interpelacijo te-le vsebine: 1. Ali je vlad znano, da je bil hrvatski narodni poklonstveni depuciji odvet njen narodni karakter?

2. Kako zadoščenje namerava vlada dati užaljenim narodnim čustvom hrvatskega naroda v Bosni in Hercegovini? 3. Kaj misli vlada storiti, da se v bodoče ne bodo ponavljali takih nemili slučaji? — Vlada na to interpelacijo še ni odgovorila.

Bosanski deželni odbor. V predzadnjem seji bosanskega sabora so se vršile volitve deželnega odbora. V deželnem odboru so bili izvoljeni: Srbi: dr. Nikola Stajonovič, dr. Ivo Simić in dr. Uroš Krulj; mohamedanec: dr. Safet beg Bašagić; dr. Murat Sarić in dr. Božić; Hrvatje: dr. Nikola Mandić in dr. Jozo Sumarić. Oba Hrvata pripadata protiklerikalni stranki »Hrvatske Zajednice«.

Darilo bolgarski carici. Češki in slovaški časniki podare ob prilikah veslovanjskega časnarskega kongresa v Sofiji bolgarski kraljici Eleonori slovaško narodno nošo s krasnimi in dragocenimi vštki. Prekrasno narodno nošo je preskrbel urednik Fran Kretz v Ogrskem Hradču, velik poznavatelj narodnega blaga.

Staroslovensko službo božjo bo čital 5. julija na dan sv. Cirila in Metoda v Zagrebu pod milim nebom na Griču kanonik dr.

li na slamo, kjer so dobili prvo zdravniško pomoč. Do devete ure zvečer so dobili 35 težko ranjenih in 15 lahko ranjenih. Več težko ranjenih je bilo tako poškodovanih, da skoraj gotovo ne bodo okrevali. Petim ranjencem so morali na mestu roke ali noge amputirati. Med 20 mrtvimi je bilo 7 zelez, nastavljenih v več otrok, ki so bili v spremstvu svojih staršev. Nekatera trupla so bila skoraj popolnoma sežgana. Ko je ekspresni vlak prvoval v postajo, so okoli stojec pasażirji skočili v stran. Veliko jih je bilo poškodovanih od kosov, ki so frčali od razbitih vozov. Sreča v nesreči je bila, da je več oseb zapustilo vozove osebnega vlaka. Če bi se nesreča zgodila 5 ali 10 minut prej, tedaj bi bile posledice še groznejše. Postajni načelnik je bil takoj suspendiran in se bo moral zagovarjati pred sodiščem. Minister za javna dela Millerand kakor tudi prefekt departmaja sta na mestu uvedla preiskavo. Pri nekaterih potnikih so se pojavila prva znamenja blaznosti. Kakor trdijo strokovnjaki, je večidel mrtvev našel svojo smrt šele v plamenih. Več trupel je bilo nabodenih na razvaline vozov. Žrtve bodo pokopali na državne stroške. Država ima čez 10 milijonov škode.

* Patriotična madžarska ustanova. Pred meseci so prinesli madžarski listi veselo vest, da je neznan madžarski rodoljub napravil ustanovo v znesku 600.000 K. Ustanova naj bi služila za to, da bi se z njenimi dohodi informirala zapadna Evropa o madžarstvu. Madžarski politiki so posakovali veselja, ko so čuli to veselo vest. S pomočjo te ogromne ustanove bi zlahkoto razširili na tisoče brošur in političnih reklamnih spisov, s katerimi bi presleplji javno mnemnje, ki zadobiva vedno bolj jasno sliko o »vitežkem, svobodoljubnem madžarskem narodu.« Ker se je pisalo, da je ustanova določena v to vrhu, je vse hvalilo in proslavljalo neznanega mecenja. Le toliko je bilo znano v javnosti, da je ustanovnik poslal notarju Stefanu Góreju ustanovno listino, v kateri se neznani Madžar zavezuje, da plača ogrski akademiji znanosti 600.000 K. Akademija znanosti naj izposluje na vseh znamenitejših vseučiliščih stolic za ogrsko zgodovino, ogrsko državno pravo in madžarsko literaturo. Vsi izdatki madžarskih stolice naj bi se pokrili z obrestmi ustanove. Do sem je bilo seveda vse v redu, ampak v redu ni bilo to, da patriot ni postal obenem z ustanovno listino tudi denarja. No, pa Madžari so se veseli kljub temu; mislijo so si, denar bo že prišel. Po Budimpešti se je splošno šepečalo, da je plemenita darovalka hči ameriškega milijardarja Vanderbilta, ki si je z milijoni kupila madžarskega grofa Széchenyija in ki sedaj živi v Budimpešti kot grafica lady Széchenyi. Clani akademije so to odločno zanikali. Akademija znanosti s stavljenimi predlogi dobrovoljivega mecenja ni bila zadovoljna, marveč je svetovala ustanovniku, naj določi obresti ustanove za izdajanje znanstvenih del, ker je izključeno, da bi tuje države hotele ustanavljati na svojih univerzah stolice za madžarsko državno pravo. Tudi obresti v znesku 25.000 do 26.000 K. bi bile premajhne za vzdrževanje stolice. Končno je tudi zelo dvomljivo, da bi se tuji visokošole zanimali za madžarske zadeve. Vse to se je pri posebni seji akademije znanosti upoštevalo in končno sklenilo, da se ustanovnik obvesti, da akademija sprejme ustanovo, če se bodo smeles obresti uporabljati za izdajanje znanstvenih del. Ustanovnik je prosil nato akademijo, da mu da čas za pomislek. Od onega časa je preteklo že nekaj mesecov, ustanovnik pa se se vedno poviša za kaj naj določi obresti od 600.000 K. Akademija znanosti je zdaj prepričana, da je »neznan patriot« grozovito potegnil njo in vso madžarsko javnost.

Knjige in članki

»Slovenski Sokol« ima v št. 5. naslednjo vsebino: 1. Miroslav Tyrš. 2. Orodne vaje. 3. Vestnik slovenskega Sokolstva. 4. Raznoterosti. 5. Književnost.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Sodelavec okradel. Delavec Andreju Pekljaju je bilo letošnjo zimo in meseca majnika iz nezakljenene sobe iz omare in hlač vzete gotovine najmanj 400 K. Dejanja je bil sumljiv 18 let stari tovarniški delavec Valentin Jernejev, ki je s Pekljajem v eni in isti hiši v Novem Vodmatu stanoval, kajti fant je malo delal in malo zaslužil, pa je vendar popival in drugim za pijačo dajal. Pri njem se je še našlo nekaj čez 119 K. Sedel bode za kazen 3 mesece v težkijeti. Preveč je bil vesel. Prošlo je sen je mesarski pomočnik Anton Jamnik neko popoldne tako glasno

po Dunajski cesti vrhnik in prepolval, da ga je moral stražnik povarieti. Ker pa Jamnik le ni prenehjal z upitjem, je bil arrester. Jamnik se je arretaciji protivil, sunil je stražnika v prsi, se mu iztrgal in zbežal na Bleiweisovo cesto. Stražnik je hitel za njim in ga vnovič prijet. Obdolženec ga je zopet od sebe sunil. Šele ko je prišel drugi stražnik na pomor, ga je bilo možno aretovati. Obdolženec je stražnike tudi zmerjal s policijskimi barabami. Obdolženec pravi, da se vsled takratne pisanosti na ničesar ne spominja. Prisodilo se mu je zato 6 tednov težke ječe.

Pretep zaradi slabe večerje. 67 let stari Jože Pibrovc iz Krope je stric Trohove žene in vsled tega mu daje Janez Troha, trafilant v Kropi, zastonj stanovanje in hrano. Med Pibrovecem in Troho je prišlo večkrat do prepira. Nekoč se je Pibrovec jezil, ker je imel za večerjo žigance in kislo zelje, med tem ko so jedli drugi golaš. Jel je Troho zmerjati in ga je spravil v tako jezo, da je ta potegnil nož in ga nastavil Pibrovec. Pibrovec je udaril Troho s palico po roki, nakar ga je ta začel z nožem obdelavati. Pibrovec, ki je zabil več ran v prsi, je pa zagnal Trohi stojalo za zlepilence v glavo. Troha je bil obsojen na tri mesece težke ječe.

* * *

Obsojen župnik. Mariborsko sodišče je župnika Muršeca iz Franca odsodilo zaradi žaljenja časti na 50 K. Župnik je namreč pripravljajo otroke za birimo hotel neko dekle praviti do tega, da bi namesto že izbrane botre vzelo drugo, češ, izbrana botra je brezverka, ne hodi v cerkev, v njeni hiši se vedno pleše in čitalo »Stajereca« itd. Tak »poduk« je splošno navaden, a dobro je, da se dobre ljudje, ki včasih pokažejo duhovnikom pri sodišču, da ima tak verski »poduk« tudi svoje meje.

Iskaleci zaklada — požigalci. V noči 7. aprila m. l. je pogorela posnetnik Franceta Skacedoniku koča v Gortini na Stajerskem. V koči sta stanovala 53letna Juri Knez in z njegova 35letna žena Pavla z 12letnim sinom. Sun se je takoj obrnil na Kneza, ker je imel zavarovanovo svoje pohištvo za 450 K, pa je že pred ognjem pospravil vse stvari v drugo stanovanje. Pavla Kneza je sprva trdila, da je začgal njen mož, toda ne z namenom, da bi dobil zavarovalnino, marveč zato, ker sta mislila, da se bo na pogorišču pokazal zaklad. V tem mnenju jo je potrdil sosed Lorenc Klančnik, s paterim sta hodila po noči »šacek« kopat. To je pa bil prazen izgovor, kajti njen 12letni sin je pred sodiščem potrdil, da ga je mati vedno nagovarjala, naj začne bajto, da bodo dobili denar. Obljubovala mu je celo 40 kron, ako začne. Pri obravnavi se je izkazalo, da je bil njen mož samo slepo orodje v njenih rokah. Mariborsko porotno sodišče je Jurja Kneza oprostilo, njegovo ženo Pavlo pa odsodilo na tri leta ječe.

Na smrt obsojen. Potorno sodišče v Vratislavi je 28 let staro šivilo Valesko Buncel, ki je 12. maja umoril in oropal 80 let starega ključavnica, odsodilo na smrt.

Telefonska in brzozavorna poročila.

Celjski magistrat in sokolski zlet.

Celje, 22. junija. Celjski mestni magistrat je postal odboru »Sokola« odlok, s katerim preopredove, da bi se ob prilikah sokolskega zleta dne 14. in 15. julija nosili narodni znaki v mestu, kakor tudi da bi smeli Sokoli nastopati v društvenem krogu. Končno zabranjuje, da bi se smelo pri oni prilikah zbirati na ulici več nego pet oseb. S to preopredeleno hočejo celjski nemškutarji preprečiti sokolski zlet, kar pa se jim ne bo posrečilo. Slovenci se seveda proti temu fermanu mestnega magistrata pritožijo in na dejati se je, da bodo višje oblasti imeli toliko preudarka, da ne bodo dopustile, da bi celjski magistrat smel na tako nedoposten način šikanirati Slovence.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 22. junija. Začetkom današnje seje poslanske zbornice je imel finančni minister vitez Bilinski obsežen govor, v katerem se je dotaknil vseh aktualnih vprašanj. Zahvalil je, da mora zbornica še v tekmočem zasedanju rešiti zakon glede zvišanja davka na žganje in osebno dohodninskega davka, ter priporavnih, da je vrla pripravljena del dohodkov iz teh davkov prepustiti deželam v saniranje njih financ. Nadalje je povdarjal, da se vrla zavezuje, da ne bo osebno dohodninskega davka zvišala v prihodnjih 10 letih in da se bo tudi takrat zvišanje tega davka smelo skleniti samo z 2/3, večino. Minister je na to govoril o ministarskih pokojninah, o zakonu glede lokalnih železnic, za kar je potreba 200 milijonov kron in o novih že-

lomilnih vozovilih, na katerih je zatožni bilomilni upravlji 10 milijonov in napravo 10.000 novih vagonov. O zgradbi novih vodnih cest je docela molčal in česar se sklepa, da vrla na te zgrade sedaj še ne misli.

Slovenske vseučiliščne zahteve.

Dunaj, 22. junija. Ob 2. popoldne je imela parlamentarna komisija »Slovenske Enote« sejo, v kateri je razpravljala o slovenskih vseučiliščih zahteveh. Te zahteve obsegajo tri točke: 1. Nositrifizacija aprševel v Ljubljani, ostroma položenih na zagrebških vseučiliščih za vse v državnem zboru zastopane kraljevine in dežele. 2. Do ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani kreiranje vseučiliščnih stolice za slovenske dovente v Pragi ali Krakovu in 3. vladno izjavu, obvezno za državo, glede ustanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

Bienenthalovo poročilo o položaju cesarju.

Dunaj, 22. junija. Ob 8. zjutraj je cesar sprejel ministrskega predsednika barona Bienenthala v posebni avdijenci, ki je trajala dobro uro. Bienenthal je poročal vladarju o težkočah, nastalih glede ustanovitve italijanske pravne fakultete, o finančnem načrtu in o zgradbi vodnih cest.

Seja jugoslovenskih klubov.

Dunaj, 22. junija. Oba jugoslovenskih klubov imata ob 4. popoldne skupno sejo, na katere dnevnem redu je izključeno razpravljanje o vseučiliščem vprašanju.

Pogreb viteza Madeyskega.

Dunaj, 22. junija. Cesarska bo zastopal pri pogrebu bivšega naučnega ministra dr. Stanislava viteza Madeyskega dvorni maršal grof Choloniwski.

Radi pruskih mark.

Dunaj, 22. junija. Urednik lista »Ukrainische Rundschau«, dr. Kušmir, je vložil tožbo proti vsem poljskim listom, ki so mu očitali, da je podkupljen od pruske vlade.

Nezadovoljni Poljaki.

Dunaj, 22. junija. Poljaki so z vlogo silno nezadovoljni, ker ne morda ugodiči njihovim zahtevam glede zgradbe vodnih cest. Parlamentarna komisija »Poljskega klubca« je sklenila, da vztraja pri svoji zahtevi glede zgradbe kanalov. Zvezek ima o tej stvari »Polski klub« plenarno sejo.

Bolgarski kralj na Dunaju.

Dunaj, 22. junija. Opoldne sta despolje semkaj bolgarski kralj Ferdinand in kraljica Eleonora. Po kratkem odmoru sta nadaljevala svoje potovanje v Pariz.

Kdo vlada sedaj na Hrvatskem?

Zagreb, 22. junija. Znano je, da je ban dr. Nikolai pl. Tomasic že dlje časa na letovišču v Karlovih varih. Včeraj sta se odpeljala v Pečno tudi podban Chavrank in oddelni predstojnik dr. Amruš, ker sta obdava delegata v parlamentu. Vladne posle torej vodi sedaj oddelni predstojnik za pravosodje Aranicki, ki je ostal na tem mestu še izza banovanja barona Raucha.

Ogrski prestolni govor.

Budimpešta, 22. junija. »Keleti Ertesz« javlja, da bo v vladarjevem prestolnem govoru, s katerim se otvoriti zasedanje parlamenta, tudi odstavek, v katerem vlada obljudbla, da bo v najkrajšem času sklicala regnokarne deputacije, ki bodo imele nalogo rešiti med Ogrsko in Hrvatsko obstoječe spore.

Hrvatski delegati v Pešti.

Budimpešta, 22. junija. Hrvatski delegati so imeli danes plenarno sejo, na kateri so se posvetovali o svojem stališču nasproti vladu in parlamentarni večini. V političnih krogih govore, da bodo Hrvatje zahtevali razveljavljenje onih točk železniške pragmatike, ki se tičejo jezikovnega vprašanja na Hrvatskem.

Gospodarstvo.

Posnemtni poljedelski strojevi in prodajalcem takih strojev se opozarjajo na ukaz c. kr. deželnega predsednika z dne 26. aprila t. l., deželnega zakonika št. 14 iz leta 1910, o odvračanju nezgod pri obratu s poljedelskimi stroji. Prizadetim krogom svetujemo, da se s tem ukazom dobro seznanijo, ker bo odselej zadela kazenski vsakogar, ki bi bil kriv kake nezgodre pri poljedelskem stroju in bi bilo dokazano, da so se varnostne odredbe navedenega ukaza puščale pri porabi stroja v nemar. Izvod ukazu je nabit na ljubljanskem magistratu.

Državne železnicne so imele v mesecu maju t. l. 55.765.300 kron dohodkov, to je za 5.186.836 kron več kakor v istem mesecu minulega leta. — Od 1. januarja do 31. maja so imele železnic 258.189.761 kron dohodkov, to je 25.276.487 kron več kakor v isti dobi minulega leta. — Vozilo se je ta čas z železnicami 41.919.800 oseb in

prevozilo se je 32 milijonov 888 tisoč 300 tonitet blaga.

Zadnji rezultati.

Fran plem. Šuklje, nekdanji svobodomislec, danes klerikalni deželnji glavar kranjski, je v »Letopisu Slovenske Matice« v letniku 1877 na strani 54. zapisal naslednje besede:

»Celo pri najbolj izobraženih ljudeh je to kaj prav navadnega, da izpreminjajo svoja načela (politična), da zapustijo svoje prijatelje in somišljenike ter sramotno pobegnijo v nasproti tabor. To se godi iz dvojnega vzroka: Ali ni bilo pri njih onega pravega prepričanja, katero izvira le iz resnega premišljevanja in preudarjanja, katero je nasledek temeljnih studij in mnogovrstnih skušenj, in potem je begunstvo nasledek duševne plitvosti in površnosti; ali pa so ti uskokki predugačili svoje mnenje le iz materialnih razlogov, iz grde sebičnosti, iz nizke častilakomnosti, in potem izviranjih v odpad iz podlosti in nemoralnosti.«

Tako je Fran plem. Šuklje — odsodil samega sebe.

Dijasla stanovanja za prihodnje šolsko leto.

»Domovina«, ki vzdržuje v tekočem šolskem letu dijasko kuhinjo, razsreži drugo leto v smislu svojih pravil delokrog. Osnovati hoče v svojem področju nekak posredovalnico za dijasko stanovanja, s čimer naj bi bilo za prvi hip nekoliko pomagan velikanski nedostatak, ki vladajo v tem oziru med ljubljanskimi srednjimi šolami. — Odbor »Domovine« prosi radi tega, da vsakdo, kdor bi rad vzel kakega dijaka za prihodnje šolsko leto na stanovanje, pismeno sporoči odboru »Domovine« v Ljubljani najkasneje do 15. junija svoj naslov in pogoje. Oziralo se bo le na zdrava, čista in dobra stanovanja.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Rasto Pustoslemšek.

Od narave stvorjena, tako v sejni kakor tudi moči istočična Franjo Jožef-ova grenčica se že desetletja predpisuje od najslovitejših zdravnikov osobito pri zdravljenju akutnega kakov kroničnega zaprtja. Naravna Franjo Jožef-ova grenčica, že v malih količinah zavžita, vpliva zanesljivo brez težkoč in ne provzroči niti draženja črevesne sluznice niti splošne depresije, torej popolnoma v nasprotju z